

σοστά. Νά, ποιός εἶναι ὁ πόθος τους. Κ' ἔχουν ὅστε-
ρα τὸ θάρρος νὰ βγαίνουν καὶ νὰ γράφουν θεωρίες,
γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὰ κωμώματα τους. Ἄ θέ-
λουν ἐλεημοσύνη γιὰ τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν τους ἄς
πᾶνε στὸ Μητροπολίτη. Τὸ Ἑλλ. θέατρο τί τους
φταίει νὰ τὸ ρεζιλεύουνε ;

Ὁ «Κινηματογράφος». Στὸ θέατρο τοῦ Συντάγ-
ματος. Ἐπιθεώρηση τοῦ κ. Πολύβιου Δημητρακό-
πουλου. Ὁ συγγραφέας δημοσιογράφος. Τὰ ἀστεία
τῶ δρόμων καὶ τῶν ἡμερησίων ἀνεβασμένα στὴ
σκηνή. Τὸ «κινουὺν αἷτιο» τὰ ποσοστά. Ἐλλειψη ἀπὸ
πνέμα καὶ ἀπὸ ἀληθινὴ σάτυρα πέρα καὶ πέρα.

«Πρωθυπουργία». Στὸ θέατρο τοῦ Συντάγμα-
τος. Ἐπιθεώρηση μὲ τὸν τύπο κωμωδίας, τοῦ κ. Τι-
μου Μωραϊτίνου. Ὁ συγγραφέας δημοσιογράφος. Τὰ
ἀστεία τῶ δρόμων καὶ τῶν ἡμερησίων ἀνεβασμένα
στὴ σκηνή μὲ ἀρκετὴ ἀτεχνία. Σάτυρα χυδαία καὶ
χοντροκομμένη τῆς γυναικείας χειραφέτησης. Τὸ φυ-
σικότερο πρᾶμα, ἡ ἐγκυμοσύνη τῆς γυναικείας, νὰ φαί-
νεται τόσο ἀστεία στὸν κ. συγγραφέα, ὥστε νὰ κά-
θεται νὰ εὐφωλογοῖ (!) ἀπάνου σ' αὐτὸ καὶ νὰ φτιά-
νῃ θεατρικὴς σκηνές. Ἐγκυος γυναίκα στὸ βῆμα τῆς
Βουλῆς ! Καὶ ἔπειτα ; Τί εὐφύια, τί εὐφύια!

«Ἰωάννης Κωλέττης». Ἱστορικὴ ἐπιθεώρηση τοῦ
1835, τοῦ κ. Πολύβιου Δημητρακόπουλου στὸ θέα-
τρο τῆς «Κυβέλης». Ὁ συγγραφέας δημοσιογράφος.
Ἡ ἱστορία ἀνεβασμένη στὴ σκηνή, ἀφοῦ πρῶτα τὴ
γροθοκόπησε ὁ θεατρογράφος. Σκηνές ἄτονες, πού
ὅμως μποροῦσαν νὰ τραβήξουν τὸν ἄμοιρο τὸν κο-
σμικόν. Ὁ Κωλέττης χαρακτηριζόμενος σὲ μιὰ ἀση-
μαντὴ γιὰ τὸν ἴδιον τὸν Κωλέττη ἱστορία. Ποιός ὁ
λόγος νὰ γραφῆ αὐτὸ τὸ ἔργο ; Πρέπει ὅμως νὰ ἐ-
μολογήσουμε, πὼς εἶδεξε ὁ συγγραφέας πὼς ξέρεи τὴ
σκηνὴ κάπως κκλύτερα ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του
Ἄντωνιάδην καὶ Ἀμπελά. Τώρα ἄς ἐργαστῆ νὰ τοὺς
ξεπεράσῃ καὶ στὰ νομμερα.

Ὁ «Μορμαρωμένος Βασιλιάς». Ἱστορικὴ τρα-
γωδία στὸ θέατρο τοῦ Συντάγματος τοῦ κ. Σπύρου
Νικολόπουλου. Ὁ συγγραφέας δημοσιογράφος. Τὰ
μεγάλα λόγια, οἱ πατριωτικὲς παπαρδέλες, ὁ πολε-
μικὸς ψευτοεθνουσιασμός, ἡ κούφια ρητορεία, ἡ τα-
πεινὴ περηφάνεια, ὁ τέλειος Ταρταρινισμός, ἡ συγ-
κίνηση γιὰ τὸν ἀγέρα, καὶ τὰ δάκρυα γιὰ τὰ σύν-
νεφα, βρῆκανε τὸ μᾶστορόν τους. Ἀχνάρι Τέχνης κα-
νένα. Λογικὴ οὐσιαστικὴ κανένα. Ἱστορικὴ ἀλήθεια
καμιὰ. Πέρα καὶ πέρα μιὰ ἀναγνωσματογραφικὴ
μούχλα καὶ μιὰ πολυλογία ἀπελπιτικὴ.

Ὁ «Μησέλος» ἱπαρχικὴ ἐπιθεώρηση τοῦ κ.
Στ. Γρανίτσα, στὸ θέατρο τῆς Νέας Σκηνῆς. Ὁ
συγγραφέας δημοσιογράφος. Ἡ εὐζωνικὴ κουβέντα ἀ-
νεβασμένη στὸ θέατρο μὲ τὰ γνωστὰ ἀστεία πού
κυκλοφοροῦν στὰ καφενεῖα. Ἡ παράσταση πού δίνει
ὁ Καραγκιόζης μὲ τὸν μπάμπη Γιώργου, πολὺ ἀνώ-
τερη καὶ κάπως λεπτότερη.

Ἡ «Χειραφετημένη» δράμα σὲ τρεῖς πράξεις τοῦ
κ. Χρ. Παπαζαφειρόπουλου, στὸ θέατρο τῆς «Κυ-
βέλης». Τὸ ζήτημα τῆς χειραφέτησης παρμένο ἀπὸ
τὴ σοβαρὴ μεριά. Καινούργια ἰδέα καμιὰ, ἐξὸν ἀπὸ
τις γνωστὲς τῶν γυναικείων περιοδικῶν. Ὑπόθεση
ἀτυχη, πλεγμένη ὅμως κάπως τεχνικὰ. Τὸ ταλίν-
το τοῦ συγγραφέα πολὺ φτωχόν, καὶ τὸ ἔργο του μιὰ
καλοσυγυρισμένη μετριότητα.

Ἡ «Ἠχὸ τῆς λίμνης» δράματιον εἰς πράξιν
τοῦ κ. Κ. Λαδόπουλου, στὴ Νέα σκηνή. Μία πα-
ράδοση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, — πού τόσο θαμάζει ὁ
συγγραφέας μὰ πού φρόντισε πολὺ λίγο νὰ τόνε ψυχο-
λογήσῃ — πού δὲν εἶναι παράδοση. Ἀπόλλωνες καὶ
ἀρχαῖες θεές μόνο ὁ κ. Λαδόπουλος ξέρεи, ὁ ἑλλη-
νικὸς λαὸς δὲν ξέρεи. Οὔτε παράδοση ὑπάρχει στὴν
κορφὴ τοῦ Πάρνηθα, οὔτε καὶ λίμνη. Ὑπάρχουν ὁ-
μως ἀνοήσιες πού γίνονται δράματα ἀπὸ τὸν κ.
Λαδόπουλο, καὶ χεροκροτιοῦνται ἀπὸ τοὺς ἀδαιανούς
ψευτοαριστοκράτες μας.

«Τὸ τίμο σπίτι» τραγικὴ σάτυρα εἰς πράξιν, τοῦ
κ. Π. Χόρν, στὴ Νέα Σκηνή. Οὔτε σάτυρα, οὔτε
τραγικὴ. Ὁ συγγραφέας ἔπιασε ἕνα κομμάτι ζωῆς,
μὰ τοῦ ξέφυγε στὴν ἰχτέλεση. Τὸ ἔργο του λοιπόν :
1) Εἶναι κακογραμμένο, ἐξὸν ἀπὸ τὸ διάλογο τῆς
πρώτης σκηνῆς. 2) Ἐχει μιὰ κάποια φλυαρία κου-
ρστικὴ. 3) Τοῦ λείπουν οἱ ἀδρὲς γραμμές, πού θὰ
τὸ δείχνανε ὀλοζώντανον στὰ μάτια τοῦ θεατῆ, καὶ
4) Ἡ ὑπόθεσί του δίχως βαθύτερο καὶ οὐσιαστικώ-
τερο λόγο, ἐξὸν ἂν τὸ λόγο αὐτόνε δὲν κατάφερε νὰ
τονὲ δείξῃ ὁ συγγραφέας.

«Τὰ ἀπρόοπτα τῆς ἀπογραφῆς» κωμωδία τοῦ κ.
Β. Κολοκοτρώνη στὴ Νέα σκηνή. Πολὺ δημοσιογρα-
φικὸ πνέμα, χωρὶς ὁ συγγραφέας τῆς νὰ εἶναι δημο-
σιογράφος. Βιασμένα πρᾶματα καὶ κοινὰ μικροα-
στεία γιὰ νὰ πλεχτῆ φάρσα. Λεῖπει τὸ ἀληθινὸ
πνέμα, λεῖπει ἡ τέχνη, λεῖπει ὁ διάλογος τῆς κω-
μωδίας. Ἐξουμισμένα πρᾶματα πού μόνο ἄθρως
κατώτερου μυκλοῦ, μπορεῖ νὰ τὰ πάρῃ γιὰ ἴσπετα.
Ὅμως ἡ ψευτοαριστοκρατία τὸ καταχεροκρότησε.

«Φωτεινὴ Σάντρα» δράμα σὲ τρεῖς πράξεις τοῦ
κ. Γρ. Ξενοπούλου, στὸ θέατρο τῆς Κυβέλης. Τὸ
γνωστὸ ρομάντζο τοῦ «Κόκκινου Βράχου» δουλεμένο
ἀπὸ τὸν ἴδιον συγγραφέα γιὰ τὴ σκηνή. Ἡ μικρὴ Φω-
τεινὴ πού παίζει ξέγνοιαστὰ μὲ τὸ σαραντάρη Ἐά-
δερφοῦ τῆς Ἄγγελου — πού φιλοξενιέται στὴ βίλλα τοῦ
πατέρα τῆς στὴ Ζάκυθο, — ἔξερνα νοιώθει ὕστερα
ἀπὸ τὸ μισέμο του πὼς τὸν ἀγαπᾷ, κι ὅταν μαθαί-
νει τοὺς γάμους του στὴν Ἀθήνα μὲ μιὰ πλούσια,
γκρεμίζεται στὴν ὄρα τῆς ἀπελπισίας ἀπὸ τὸν κόκ-
κινον βράχον.

Τὸ ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου κλεῖ κάποια ζωὴ
μέσα του μὲ ὅλη τὴν κοινοτοπία τῆς ὑπόθεσής του.
Τὸ πλέξιμό του ὅμως γιὰ τὴ σκηνὴ πολὺ ἄτεχνο
καὶ βιασμένο. Τὰ διάφορα πρόσωπα ἀψυχολόγητα,
ἐξὸν ἀπὸ τὴ Φωτεινὴ. Οἱ σκηνές μονότονες καὶ ἄ-
χαρες, καὶ πολὺ λίγες οἱ ἀληθινὰ δραματικὲς. Ὁ
διάλογος κάπου κάπου πασιζεῖ νὰ γίνῃ ζωηρός, μὰ
τόνε πνίγει ἡ μετριότητα. Κανένα πέταμα πρὸς τὰ
ψηλά, κανένα ἀνέβασμα πρὸς τὴ βαθεῖα καὶ λεπτὴ
συκίνηση, κανένα πλησίασμα τῆς ἀληθινῆς Τέχνης.
Ὅλα μὲ τὸ διαβήτη τοῦ χαμηλοῦ, ἀκόμα καὶ ἡ
ζωντανία τῆς γλώσσας.

Τὸ παίξιμο τῆς Κυβέλης ἀνεπιφύλαχτα μποροῦ-
με νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε τεχνικώτατο καὶ ἐξαιρετο.
Χωρὶς τὴν Κυβέλη τὸ ἔργο αὐτό, ζήτημα ἂ θὰ μπο-
ροῦσε νὰ συγκινήσῃ ἔστω καὶ τις ρωμαντικὲς κυρίες
καὶ τοὺς πονοψυχους νταντῆδες.

«Μαρία ἢ Πενταγιώτισσα». Δράμα σὲ τρεῖς πρά-
ξεις τοῦ κ. Παύλου Νιρβάνου στὴ Νέα Σκηνή. Ἡ
ὑπόθεσι: Ἡ Μαρία ξεπλανεύει μὲ τὴν ὁμορφιά τῆς
τὸ Θανάση, ἕνα νιόπαντρο χωριάτη, πού γιὰ τὴν ἀ-
γάπῃ τῆς καλεῖ τὸ σπίτι του καὶ γυρίζει στὰ βουνά.
Αὐτὴ ὅμως ἀγαπάει τὸν Ποθητό, ἕναν ἄλλο λεβέν-
τη, πού σκοτώνει τὸ Θανάση ἀπὸ ζούλια. Μίσα στὸ

φτωχικὸ τῆς Μαρίας μιὰ νύχτα πού ἔρχεται ὁ Πο-
θητός νὰ τὴν ἀνταμώσῃ, μπαίνουν μὲ ὀρμὴ οἱ χω-
ριάτες καὶ σκοτώνουν τὸν Ποθητό τὸ φονιά τοῦ Θα-
νάση. Τότε μπροστὰ τους ἡ Μαρία παίρνει μιὰ σκό-
νη, τὴ σκουριά ἐνός παλιοῦ καθρέφτη καὶ φαρμακώ-
νεται.

Ἡ ὑπόθεσι δίνει τὸν τόνο τῆς κοινοτοπίας. Ὑ-
στερα τὸ ἄτεχνο, τὸ ἀφύσικο, τὸ ἀδικιολόγητο, τὸ
μελοδραματικόν, τὸ ψεύτικο — ἡ μεγάλη ἀγάπη τοῦ
κ. Νιρβάνου — ὁ ἄνοστα καὶ κκαὶ βαλμένος λυρι-
σμός πού σὲ πολλοὺς θεατῆς ἀντὶ συγκίνηση ἔφερνε
τὰ γέλοια, τὸ ἀχαρᾶχτήριστο καὶ ἀψυχολόγητο τῶν
προσώπων ἀκόμα καὶ τῆς ἰδίας Μαρίας, τὸ ἀντιθεα-
τρικὸ πλέξιμο τοῦ μύθου, καὶ τὸ κωμικὸ τίλος του
μὲ τὴν προσφώνηση τῆς φαρμακωμένης Μαρίας, — ἔρ-
χονται νὰ δώσουν τὸ συμπέρασμα πὼς καὶ τὸ και-
νούργιο τοῦτο δράμα τοῦ κ. Νιρβάνου εἶναι ἔργο παι-
δικόν, ἀνάξιο κάθε προσοχῆς.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Ο.Τ.Ι. ΕΒΛΕΤΕ

Μᾶς εἶπανε πὼς ὁ κ. Πολ. Δημητρακόπουλος τὸ θάνα-
το τοῦ «Νουμά» τὸν πέρασε καὶ στὸν «Κινηματογράφον»
του. Τίτια ρεκλάμα, καὶ χάρισμα μάλιστα, δὲν τὴν καρ-
τερούσαμε ἀπὸ λόγου του καὶ γι' αὐτὸ δὲ βρισκόμαστε λόγια
νὰ τὸν εὐχαριστήσουμε

— Οἱ τρεῖς «μπαλάντες» τοῦ μουσικοσυνθέτη Μανώλη
Καλομοίρη, πού καταχεροκροτηθήκανε στὸ Ὄδειο, που-
λοῦνται: ἐπὶ γραφεῖα τοῦ «Νουμά» μιὰ δραμῆ ἡ καθεμιὰ
κ' ἕνα φρ. χρυσὸ γὰ τὸ Ἐξωτερικόν, χωρὶς παραπανιστὸ ἔ-
ξοδο γιὰ ταχυδρομικὰ.

— Μόλις δόθηκε τὸ Σύνταγμα στὴν Τουρκία, ὁ φίλος
Μανώλης Καλομοίρης πού βρισκότανε στὴ Σμύρνη κείνη τὴν
ἐποχὴ ἔγραψε ἕνα χαιρετισμὸ πρὸς τοὺς Ρωμιούς τῆς Τουρ-
κίας, πού δημοσιεύθηκε στὸ φύλλο τῆς 10 τοῦ Ἀλωνάρη
τῆς Σμυρνώτικης «Ἡμερησίας».

— Ἀνίμεσα σὲ ἄλλα πού συβουλέβει: τὸ Ρωμιὸ πὼς
νὰ δουλέψῃ λέει: καὶ τοῦτα.

— Ἐπὶ νὰ τὰ κατορθώσῃς ὅμως αὐτὰ πρέπει ν' ἀγα-
πᾷς καὶ τὴ γλώσσα πού μιλάς, πού βγήκε ἀπὸ τὰ σπλά-
χνα σου καὶ πού τὴν καταλαβαίνεις, ὅχι τὴν ἄλλη τὴν ψευ-
τικὴ τὴν προγονόπληχτη, πού οἱ στέφανοι δακτύλοι καὶ οἱ ἐ-
πιτήθειοι δικηγόροι σὺ ξεφουρνίζουν πᾶσαν ὄρα ρουσιό-
νοντας τὸ κεφάλι σου μὲ μεγάλα καὶ ἄδεια λόγια πού θένε
νὰ στὰ περάσουν: γιὰ σοφίε, ἐκεῖ πού ἔστω λέγανε στὴν
ἀγνή σου τὴν καθαρία τὴ γλώσσα θὰ καταλιθαίνεις τις
κουταμάρες πού σοῦ κολοῦνε καὶ θὰ τοῦ; ἔπιανες μὲ τις λε-
μονόκουπες.

— Καινούριο: Σαμψάκος ξεφύτρωσε τώρα τελευταία, ὁ
ἀ' Ἀθανάσιος Λουκιανός: Σαρμαντακκλησιώτης φιλόλογος —
παιδαγωγός καὶ μαθήτης ἄξιε τοῦ Μιστριώτη.

— Βγάνει καὶ μιὰ μικρὴ φημερίδα τὸ «Διογένης» πού
σκοπὸς του εἶναι: εὐὰ διδάξῃ τὸν βουλεύμενον τὴν ἀρχαίαν
ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐπὶ τῆς βάσει ἡμετέρου νέου παιδαγω-
γικοῦ συστήματος.

— Τὴ συσταίνουμε στοὺς φίλους γιὰ ἀπαραίτητο ὀρο-
σιατικόν, καθὼς συσταίνουμε καὶ τοῦ; λόγους του πού βγί-
νει στὸ Ζάππειο μπροστὰ στὸν κόσμον περὶ τοῦ «κάλου» τῆς
ἑλληνίδος φωνῆς.

— Ὁ νέος προφήτης εἶναι φοιτητῆς τῆς φιλολογίας καὶ
ὀποψήφιος γιὰ τὸ Δαρνί.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Πορ. Δὲν ἔχεις δίκιο. Ἄ γράφει ὁ Βουτιερῆδης στὸ
«Σκρίπ» καθαρεύουσα, δὲν πᾶσι νὰ παῖ αὐτὸ πὼς ἔπαψε
νᾶναι καὶ δημοτικιστῆς. Ἐχωριστὸ τὸ ἕνα ἀπὸ τᾶλλα. Στὸ
«Σκρίπ» δημοσιογραφεῖ, δηλ. κάνει κάποια δουλιὰ, καὶ εἶ-
ναι ὀποχρεωμένος τὴ δουλιὰ αὐτὴ νὰ τὴν κάνει στὴ γλώσ-
σα πού γράφονται οἱ φημερίδες, γιὰτὶ ἄλλιωςτικὰ δὲ θὰ μπο-
ροῦσε νὰ δημοσιογραφεῖ, ὅπως δὲ θὰ μπορούσε καὶ νὰ δ-
κηγορεῖ ἂ λ. χ. εἶτανε δικηγόρος καὶ ἤθελε νὰ γράφει τις
ἀγωγές του καὶ τᾶλλα του δικηγορικὰ χαρτιά στὴ δημοτι-
κῆ. Ὁ Βουτιερῆδης εἶναι καὶ μένει δημοτικιστῆς καὶ ἀπὸ
τοὺς λιγιστοὺς μάλιστα πού ἀγαποῦνε σ' ἀληθινὰ τὴ δη-
μοτικὴ καὶ δουλεύουνε σκυλήστια γιὰ δαύτηνε. Ὅποτε ἀδι-
κοσὸ φόβος σου πὼς τονὲ χίσαμε.